

zato, ker je v svet ministerski poklical tudi zagovornika (ministra) njih interesov in tako naravnost pokazal, kako resno je pripravljen braniti in čuvati jih. In da je njega svetli sin (cesarjevič Rudolf) prišel danes v našo svečanostno družbo, bodi nam velecenjeno poročstvo, da blaga cesarjeva naklonenost do nas ne bode prenehala nikdar.

V hvaležnem priznanju vseh dobrot, katere so oni in predniki njihovi prejeli od nekdanj od vladarjev avstrijskih, — v ponosni svesti, da so najtrdnjše temelji cesarstva, — vedoči, kakošen nraški in društveni pomen ima poklic kmetijstva, ki je z bistvom družine, na katero se oslanjajo vse naše naredbe, ozko zvezan, praznujejo vsi možje v Avstriji, kolikor koli jih deluje v poljedelstvu ali gozdarstvu, bodi si, da v mirni sobici učenjakovi napravljajo vednostna preiskavanja ali da podučujejo na njih podlogi mladino po šolah, bodi si naposled, da se pri marljivem delu gibljejo v prosti prirodi — vsi vsi praznujejo z največim veseljem in s srčnim sočutstvom petindvajsetletnico onemu dnevu, ko je preljubi njih vladar, slušajoč le glas svojega srca, uvel v svojih očakov dom, v častiljivi stari cesarski grad na bregu dunavskem prekrasno in mlado ter ljubeznjivosti polno družico.

Nam, ki danes tu zastopamo stan kmetijski, je dana ugodna prilika, da ponavljamo z obljubo svojo neginljivo vernost in požrtvovalno udanost do vzvišenega nositelja krone in ob enem nam prihaja na jezik vroča in glasna želja, da bi nam Najviši cesarski par mili Bog ohranil še mnoga leta ter da bi vselej dobra sreča naklanjala našemu cesarju in cesarici najboljših darov, na prospeh in radost državi in nje národom, a v blago srečo njima, ki delita usodo onih.

Gospodarske stvari.

Razpis premij (daril)

za pokončevanje gosenic, metuljev, ogrcev, hroščev in drugih škodljivih žaželk.

Sl. deželni odbor je z dopisom od 9. dne u. m. kmetijski družbi poslal 100 gold. z naročilom, naj ta denar s posredovanjem kmetijskih podružnic, občinskih županov, farne duhovščine in učiteljev ljudskih šol obrne v darila takim, ki se verjetno izkažejo, da so a) posebno marljivi bili pri oberanji gosenic ali pokončevanju belih metuljev, kebrov, ogrcev in drugih škodljivih žaželk, in da so b) veliko tega mrčesa pokončali.

Podpisani odbor se tedaj vsled gori navedenega naročila zaupljivo obrača do gosp. predstojnikov kmetijskih podružnic, do gosp. županov, do gosp. župnikov in do gosp. predstojnikov krajin šolskih svetov z dvojno prošnjo: 1) naj blagovolijo pričujoči razpis razglasiti po svojem okraji, da se ljudje, posebno pa šolska mladina, marljivo lotijo pokončevanja imenovanega kmetijstvu škodjivega mrčesa, kakor to deželna postava od 17. junija 1870. zapoveduje, in 2) da sprejemajo polovljene in umorjene ogrce, kebre in bele metulje, ki jim ostanejo kot dober gnoj, in da se potrudijo prepričati se, ali je kdo res marljivo pokončeval gosenice. Uno in to naj s spričalom natanko in na drobno potrdijo, ker le na podlagi tacih spričal bode podpisanemu odboru mogoče, pravično odmeriti darila iz gori imenovanih 100 gold. Se ve da „kdor prej pride, prej melje“, zato naj naprošeni gospodje ne odlašajo predolgo tega oklica

in še posebno šolski gospodje ne, ker šolski mladini so take premije tudi dober poduk za starejša leta.

Centralni odbor c. k. družbe kmetijske
v Ljubljani 4. maja 1879.

Razglas

kranjskim živinorejcem o prodaji goved v Kranji.

C. k. kmetijska družba kranjska bode 17. dne tega meseca dopoldne ob 9. uri začeni v Ljubljani na dvorišči gostilnice „zum Baierischen Hof“ na dunajski cesti blizu kolodvora po očitni dražbi prodajala iz državne subvencije nakupljenih 6 juncev (bikov) in 3 ali 4 junice čistega muriškega (štajarskega sivega) plemena.

Živina se postavi na prodaj za polovico tiste cene, za katero jo je družba kmetijska kupila, in se prodá tistemu, kdor največ za njo dá, proti temu, da jo 1) koj plača in 2) se po pismu zaveže, da jo najmanj dve leti za plemo v deželi obdrži, zato se k tej dražbi pripuščajo samo kranjski živinorejci.

Kdor tedaj tako živino kupi, je ne sme dve leti iz svojih rok dati, če ni poprej podpisanega odbora o tem dovoljenja prosil in ga tudi dobil. Kdor bi se zoper to zavezo pregrešil, mora družbi kmetijski povrniti toliko denarja, za kolikor je on živino ceneje kupil, kakor je družba kmetijska za njo dala. Tudi mora nemudoma naznaniti podpisanemu odboru, če mu je kupljena živina kakor koli poginila, da družba vé, koliko subvencijske živine je in kje je za plemo v deželi naši izpostavljena.

Glavni odbor družbe kmetijske kranjske
v Ljubljani 4. maja 1879.

Mangold (Ceta vulgaris cikla), nova živinska krma.

V 8. listu letošnjih „Novic“ je bila rastlina „Symphytum asperrimum“ ali po domače „resasti gabez“ imenovana, za novo živinsko krmo proglašena, češ, da jo goveda rada jedó. V omenjenem članku bila je posebno tudi plodovitost te rastline hvaljena, in h koncu je bilo rečeno: „to so vse lastnosti take, da je ta nova rastlina vsestranskega poskusa vredna.“ No, v 16. listu letošnjih „Novic“ beremo pa že o tem gabezu, da je „gloria“, katera se mu poje, silno prevelika. In temu je res tako, kajti živina, kakor mi to nek gospod zatrjuje, ki je že sam z gabezom krave krmiti skušal, gabeza nikakor ne mara, rajši pogine, kakor da bi ga vžila, sicer tudi njegova plodovitost ni ravno tako velikanska. O poslednjem sem se nedavno sam prepričal, ko sem prostor, na katerem se je — kakor je v 8. listu „Novic“ bilo brati — v prošlem letu v Kopru 48. kil. listja pridelalo, sam videl, ter koj izpoznal, da se je na primeroma veliko večem prostoru veliko manj gabezovega listja pridelalo, kakor sem jaz na veliko manjšem prostoru mangoldovega pridelal.

Mangold je uže stara rastlina, katero, sam Bog vedi, koliko let na Francoskem, Nemškem itd. po vrtili sejejo, in to v ta namen, da se iz njenega listja sploh znana prikuha špinača napravlja. Po vsi zunanosti te rastline je mangold — od katerega je več sort znanih, pa po mojih mislih vedno le najnavadnejši zeleno ali pa rumenkasto pecljati mangold — navadni živinski (svinjski) pesi popolnoma podoben, tako, da se skoraj ne more od nje razločiti. V podzemeljskem delu razločuje se pa mangold bistveno od pese